

मौलाना आझाद मोफत शिकवणी व संबध्द  
योजना या योजनेंतर्गत खाजगी प्रशिक्षण  
संस्थांना निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत.-  
सन २०२०-२१

महाराष्ट्र शासन  
अल्पसंख्याक विकास विभाग  
शासन निर्णय क्र. मोशियो-२०१८/प्र.क्र.३७/का-९  
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,  
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.  
दिनांक : २६ फेब्रुवारी, २०२१

- वाचा:-** १) शासन निर्णय क्रमांक: राअआ-२०१२/१०८/प्र.क्र.१८/का-९, दिनांक २५ जून, २०१३  
२) शासन निर्णय क्रमांक: मोशियो-२०१७/प्र.क्र.२४/का-९, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१७  
३) शासन निर्णय क्र. मोशियो-२०१८/प्र.क्र.३३/का-९, दि. ३१ मार्च, २०१८  
४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं.-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३ दि. १६ एप्रिल, २०२०  
५) शासन निर्णय वित्त विभाग, क्र. अर्थसं. २०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३ दि. ४ मे, २०२०  
६) शासन निर्णय क्र. मोशियो-२०१९/प्र.क्र.१५०/का-९, दि. ११ नोव्हेंबर, २०२०  
७) शासन निर्णय क्र. मोशियो-२०१९/प्र.क्र.१५०/का-९, दि. १० फेब्रुवारी, २०२१

**प्रस्तावना :-**

राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमूहातील उमेदवारांना शासकीय/निमशासकीय सेवेत संधी उपलब्ध करण्याकरीता केंद्रिय लोकसेवा आयोग/महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग/बँकींग सेवा भरती इत्यादी स्पर्धा परीक्षांसाठी तसेच व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमधील प्रवेशाकरिता घेण्यात येणा-या सामाईक प्रवेश परीक्षांच्या पूर्व तयारीसाठी आणि इयत्ता १० वी व १२ वी अनुत्तीर्ण अल्पसंख्याक उमेदवारांकरिता विशेष शिकवणी वर्ग सुरु करण्याकरिता संदर्भ क्र.१ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

२. या योजनेंतर्गत राज्यातील मुंबई, नाशिक, अमरावती, नागपूर, ठाणे, पुणे व औरंगाबाद या शहरांमध्ये अल्पसंख्याक उमेदवारांना प्रशिक्षण देण्यासाठी प्रशिक्षण केंद्रांची निवड करण्यात येते. त्यानुसार सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता संदर्भीय क्र.२, दिनांक ११.१०.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये, औरंगाबाद केंद्र वगळता इतर केंद्राकरीता प्रशिक्षण संस्थांची निवड करण्यात आली आहे. त्यापैकी नाशिक, केंद्रासाठी बी.के. ऐज्युकेशन अँड वेलफेअर सोसायटी, नाशिक या संस्थेची विविध स्पर्धा परिक्षा ( UPSC, MPSC, MPSC (अराजपत्रीत), Banking ) तसेच CET व १० वी १२ वी अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना विशेष शिकवणी देण्याकरीता निवड करण्यात आली आहे. सदर संस्थेस संदर्भ क्र.३ दि.३१ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये प्रथम टप्पा अनुदान वितरीत करण्यात आले आहे. आता संस्थेने उर्वरित अनुदान मंजूर करावे अशी विनंती केली आहे.

३. उपरोक्त बी.के. ऐज्युकेशन अँड वेलफेअर सोसायटी, नाशिक या संस्थेने सादर केलेल्या अनुदान मागणीच्या प्रस्तावाची छाननी करुन संदर्भ क्र.१ दिनांक २५.०६.२०१३ च्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या तरतूदीनुसार तसेच प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिलेले विद्यार्थी संख्या, सादर केलेले परिक्षांचे पुरावे व हजेरी पत्रक या नुसार सदर संस्थेस अनुदान मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

## शासन निर्णय:-

“मौलाना आझाद मोफत शिकवणी व संबध्द योजना” या योजनेंतर्गत शासन निर्णय, दिनांक २५.०६.२०१३ मधील तरतूदीची पूर्तता करणा-या तसेच प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिलेले विद्यार्थी संख्या, सादर केलेले परिक्षांचे पुरावे व हजेरी पत्रक या नुसार बी.के. ऐज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी, नाशिक या संस्थेस उर्वरित टप्पा अनुदान मंजूर करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

त्यानुसार, सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात उक्त योजनेसाठी अर्थसंकल्पीत केलेल्या रु.७ कोटी पैकी संदर्भ क्र.४, दि. १६ एप्रिल, २०२० च्या परिपत्रकानुसार एकूण अर्थसंकल्पीत निधीच्या १०% निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. त्यानुसार १० % च्या प्रमाणात रुपये ७० लक्ष निधी वितरणासाठी उपलब्ध आहे. शासन निर्णय वित्त विभाग दि. ४ मे, २०२० मधील मार्गदर्शक सूचनानुसार सदर निधी वितरीत करण्यास वित्त विभागाने मान्यता दिली आहे. सबब, उपलब्ध रुपये ७० लक्ष तरतूदीमधून संदर्भीय क्र. ६, दि.११ नोव्हेंबर, २०२० च्या शासन निर्णयान्वये रुपये २०,७८,०००/- (एकूण रुपये वीस लाख अठ्ठ्याहत्तर हजार फक्त) व संदर्भीय क्र.७ दि.१० फेब्रुवारी, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये रु.३४,४९,४३७/- (चौतीस लक्ष एकोनपन्नास हजार चारशे सदोतीस फक्त) असे एकूण रु.५५,२७,४३७/- एवढे अनुदान वितरीत करण्यात आले आहे. उर्वरित रुपये १४,७२,५६३/- (एकूण रुपये चौदा लक्ष बाहात्तर हजार पांचशे त्रेसंष्ट फक्त) या शिल्लक तरतूदीमधून परिशिष्ट-अ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे बी.के. ऐज्युकेशनल अँड वेल्फेअर सोसायटी, नाशिक या संस्थेस देय ठरत असलेल्या रुपये १२,८१,२५०/- (अक्षरी रुपये बारा लक्ष एक्याऐशी हजार दोनशे पन्नास फक्त) एवढे अनुदान मंजूर करून वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. प्रस्तुत प्रकरणी सदर रक्कम आहरीत करण्यासाठी अवर सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, हे अधिकारी तथा आहरण व संवितरण अधिकारी राहतील. तसेच उपसचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग हे नियंत्रक अधिकारी म्हणून राहतील.

२. सदर रक्कमेचा Electronic Clearing Service (ECS) अवर सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या नावे काढण्यात यावा.

३. संबंधित प्रशिक्षण संस्थेने याबाबतचा वर्षनिहाय लेखा विषयक तपशील ठेवावा. तसेच ज्या बाबीसाठी अनुदान वितरीत करण्यात आले आहे, त्याबाबीवरच खर्च करण्यात यावे. या रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र संबंधित प्रशिक्षण संस्थेने शासनास सादर करणे आवश्यक राहिल. सदर बाबीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास परिशिष्ट-ब येथे नमुद केल्याप्रमाणे सादर करणे बंधनकारक राहिल. प्रशिक्षण संस्थेने शासन निर्णय दि. २५ जून, २०१३ मधील तरतूदीचे पालन केले नसल्याचे आढळून आल्यास संस्थेवर कारवाई करून वितरीत अनुदान वसूल करण्यात येईल.

४. हा शासन निर्णय नियोजन व वित्त विभागाच्या मान्यतेने, वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१०/२०२०/व्यय-१/दि.१३.१०.२०२० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं.- २०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३ दि. १६ एप्रिल, २०२० मधील सर्व परिच्छेद व सोबतच्या परिशिष्टामधील मार्गदर्शक सूचनास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. यासाठी होणारा खर्च सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाकरिता मागणी क्रमांक झेडई-१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनाअंतर्गत योजना, (०१) अल्पसंख्याकांना सहाय्य, (०१) (०१), मोफत शिकवणी व संलग्न योजना याकरिता सहायक अनुदान (२२३५ ए ०८९), कार्यक्रम ३१ सहायक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर असलेल्या अनुदानातून खर्ची टाकण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१०२२६१७३१५७६८१४ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(दि. मा. सोनवणे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

अध्यक्ष/सचिव, संबंधित संस्था

प्रत :-

- १) मा. राज्यापालाचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री
- ४) अल्पसंख्याक विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक
- ६) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर
- ७) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- ८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- ९) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- १०) उपसचिव, कार्यासन व्यय-१, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) कक्ष अधिकारी, कार्यासन ७/२ (रोख शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) निवड नस्ती, कार्यासन -९

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. मोशियो-२०१८/प्र.क्र.३७/का-९,  
दि. २६ फेब्रुवारी, २०२१

परिशिष्ट - "अ"

अ. क्र.	केंद्र	संस्थेचे नांव	अभ्यासक्रम	मंजूर विद्यार्थी संख्या	संस्थांना अदा करण्यात यावयाची रक्कम / निधी	टप्पानिहाय अनुदान मंजूरीसाठी प्रस्ताव	मंजूर अनुदान (रु.)
१	२	३	४	५	६	७	८
१	नाशिक	बी.के.के. ऐज्युकेशनल अँड वेलफेअर सोसायटी नाशिक	केंद्रीय लोकसेवा आयोग स्पर्धा परीक्षा सन २०१७-१८ करीता	३५	रु.२५,०००/- प्रति उमेदवार संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम.	पूर्व परीक्षेनंतर २५% = =(९x२५०००x२५)/१००= रु.५६,२५०/- (प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिलेल्या विद्यार्थ्यांच्या प्रमाणात)	५६,२५०/-
			राज्य लोकसेवा आयोग स्पर्धा परीक्षा सन २०१७-१८ करीता	३५	रु.२०,०००/- प्रति उमेदवार संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम.	पूर्व परीक्षेनंतर २५% = =(१६x२००००x२५)/१००= रु.८०,०००/- (प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिलेल्या विद्यार्थ्यांच्या प्रमाणात)	८०,०००/-
			राज्य लोकसेवा आयोग (अराजपत्रीत) स्पर्धा परीक्षा सन २०१७-१८ करीता	७०	रु.१५,०००/- प्रति उमेदवार संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम.	पूर्व परीक्षेनंतर २५% = =(४०x१५०००x२५)/१००= रु.१,५०,०००/- (प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिलेल्या विद्यार्थ्यांच्या प्रमाणात)	१,५०,०००/-
			१२ वी सीईटी सन २०१७-१८ करीता	४०	रु.२०,०००/- प्रति उमेदवार प्रतिवर्ष किंवा संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम कमाल दोन	१२ वी (सीईटी) प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर ७०% व अंतिम निकालानंतर २०% असे एकूण ९०% = (३०x२०,०००x९०)/	५,४०,०००/-

				वर्षाची मर्यादा	१०० = रु.५,४०,०००/- (परिक्षा व अंतिम गुणपत्र प्राप्त विद्यार्थ्यांच्या संख्येनुसार)	
		१० वी अनुउत्तीर्ण सन २०१७-१८ करीता	११०	रु.४०००/- प्रति उमेदवार प्रतिवर्ष किंवा संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम	प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर ७०% = $(७० \times ४००० \times ७०) / १००$ ० = रु.१,९६,०००/- (प्रत्येक प्रशिक्षण दिलेल्या विद्यार्थी संख्येच्या प्रमाणात )	१,९६,०००/-
		१२ वी अनुउत्तीर्ण सन २०१७-१८	११०	रु.५०००/- प्रति उमेदवार प्रतिवर्ष किंवा संस्थेमार्फत आकारण्यात येणारी फी यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम	प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर ७०% = $(७४ \times ५००० \times ७०) / १००$ ० = रु.२,५९,०००/- (प्रत्येक प्रशिक्षण दिलेल्या विद्यार्थी संख्येच्या प्रमाणात )	२,५९,०००/-
					एकूण	१२,८१,२५०/- -
( अक्षरी रुपये बारा लक्ष ऐक्याऐशी हजार दोनशे पन्नास फक्त )						

(दि. मा. सोनवणे)  
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. मोशियो-२०१८/प्र.क्र.३७ का-९,  
दि. २६ फेब्रुवारी, २०२१.

परिशिष्ट "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमूहातील उमेदवारांकरिता सुरु करण्यात आलेल्या “मौलाना आझाद मोफत शिकवणी व संबद्ध योजना” या योजनेंतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. मोशियो-२०१८/प्र.क्र.३७ /का-९, दि. फेब्रुवारी, २०२१ अन्वये वितरित केलेला रु. (अक्षरी रु. ) एवढा निधी पुढील अभ्यासक्रमासाठी उमेदवारांना शिकविण्यासाठी उपयोगात आणला आहे :-

अभ्यासक्रमाचे नाव	विद्यार्थी संख्या	वर्ष	एकूण मंजूर अनुदान	खर्च
अ.				
ब.				
क.				
ड.				

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, “मौलाना आझाद मोफत शिकवणी व संबद्ध योजनेंतर्गत ज्या निकष / अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पूर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधीचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या योजनेतील विद्यार्थी व राज्य शासनाच्या योजनेतील विद्यार्थी यांची पुनरावृत्ती झालेली नाही, याची हमी देण्यात येत आहे. पुनरावृत्ती झाल्यास अनुदान राज्य शासनास परत करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.

संस्था अध्यक्ष यांची स्वाक्षरी	संस्था सचिव यांची स्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

\*\*\*\*\*